

● Vassegård
Søndre Landevej 190
3720 Aakirkeby

Tillæg nr. 1 til §11-
miljøgodkendelsen til Vassegård

Kolofon: Bornholms Regionskommune; September 2015
Udarbejdet af: Teknik & Miljø
Layout & Tryk: Teknik & Miljø
Journalnummer: 09.17.17P19-0009
Sagsbehandler: Helle Thers
Kortbilag: Geodatastyrelsen

Tillæg nr. 1 til

§ 11-miljøgodkendelse til Vassegård

Gyldighed

Dette tillæg til miljøgodkendelse meddeles efter § 12, stk. 3 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

Tillægget til miljøgodkendelsen gælder fra annonceringsdatoen den 4. september 2015.

Indholdsfortegnelse

1	Tillæg til miljøgodkendelsen.....	5
	Baggrund.....	5
	Forhold til eksisterende miljøgodkendelse.....	5
	Afgørelse.....	5
	Nabohøring.....	6
	Klagevejledning.....	6
2	Generelle forhold.....	7
	Beskrivelse af husdyrbruget.....	7
	Meddelelsespligt.....	7
	Gyldighed.....	8
	Retsbeskyttelse.....	8
	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	8
3	Vilkår for tillægget til § 11-miljøgodkendelsen.....	9
3.1	Vilkår vedr. produktionens omfang og fleksibilitet.....	9
3.2	Vilkår vedr. gulvtype.....	9
3.3	Vilkår vedr. foderkorrektioner.....	9
3.4	Vilkår vedr. udbringningsarealer.....	10
3.5	Vilkår vedr. gylseparering og levering af husdyrgødning til Biokraft A/S.....	11
3.6	Vilkår vedr. udlægning af støvbindende middel på privatvej.....	11
4	Miljøteknisk redegørelse.....	12
	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	12
	4.1.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav mv.	12
	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	12
	4.1.2 Husdyrhold.....	12
	4.1.3 Staldindretning og drift.....	12
	Opbevaringskapacitet.....	14
	4.1.4 Produktion af husdyrgødning.....	14
	4.1.5 Ejendommens opbevaringsanlæg.....	14
	Bedriftens landbrugsbrugsjord.....	15
	4.1.6 Harmoniareal.....	15
5	Beskrivelse af produktionens ressourceforbrug.....	16
6	Forventede reststoffer og emission fra anlægget.....	17
	Husdyrgødning.....	17
	Kvælstofudvaskning.....	17
	6.1.1 Overfladevand – Nitratklasse 1.....	17
	6.1.2 Grundvand – nitratfølsomt område.....	17
	Fosfor.....	17
	Samlet ammoniakfordampning.....	17
	Lugtemission.....	18
	6.1.3 Vedvarende lugtkilder.....	18
	6.1.4 Periodiske lugtkilder.....	19
	Støvemission.....	20
	Støjkilder.....	20
	6.1.5 Vedvarende støjkilder.....	20
	6.1.6 Periodiske støjkilder.....	20
	Lys.....	20
	Transport.....	20
	Fluer og skadedyr.....	20
	Spildevand.....	21
	Affald.....	21
7	Risici.....	21
8	Egenkontrol.....	21
9	Husdyrbrugets ophør.....	21
10	Vurdering af produktions miljøpåvirkning.....	22
	Kvælstofpåvirkning.....	22
	10.1.1 Overfladevand.....	22
	10.1.2 Grundvand.....	22
	10.1.3 Vandløb og søer.....	22

Fosforudledning	23
10.3 Ammoniakdeposition til naturarealer.....	23
10.1.4 Ammoniakpåvirkning fra produktionsanlægget	23
10.1.5 Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne.....	25
Påvirkning på Natura 2000-områder	25
Påvirkning af Bilag IV-arter.....	25
11 Vurdering af ressourceforbrug og affaldshåndtering.....	27
12 Vurdering af lugt-, støv-, støj-, flue-, transport- og lysgener.....	27
13 Vurdering af anvendelse af bedste tilgængelige teknik	28
13.1 Energibesparende foranstaltninger.....	28
13.2 Vandbesparende foranstaltninger.....	29
13.3 Management og Godt Landmandskab	29
13.4 Foderoplysninger	29
13.5 Staldteknologi	30
13.6 Opbevaring/behandling af gødning.....	30
13.7 Udbringning af husdyrgødning	31
13.8 Samlede ammoniakemission fra produktionen i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin og smågrise.....	32
14 Vurdering af hensynet til de landskabelige værdier.....	34
15 Vurdering af tiltag ved ophør af husdyrbruget	34
16 Samlet konkluderende vurdering.....	34
Bilag 1: Anlægstegning.....	37
Bilag 2: Udspretningsarealer	38
Bilag 3: Natur omkring Vassegård.....	39
Bilag 4: Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse af 10. juni 2009.....	40
Bilag 5: Bemærkninger modtaget til forslag om tillæg til §11-miljøgodkendelse til Vassegård.....	47

1 Tillæg til miljøgodkendelsen

Baggrund

Jesper Marker, Ll. Myregård, Hegnedevejen 22, 3720 Aakirkeby har ansøgt om en udvidelse af svineproduktionen på Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby, matr. nr. 42a Pedersker m. fl.

Der ønskes udvidet til 3.920 smågrise (15-30 kg) og 3.840 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 111,36 dyreenheder (DE). Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Desuden omfatter ansøgningen alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 19849686 samt P-nr. 1004016949.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 2. februar 2015.

Forhold til eksisterende miljøgodkendelse

Bornholms Regionskommune meddelte 9. juni 2009 en § 11-miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby matr. nr. 42a Pedersker m. fl. Den eksisterende miljøgodkendelse giver tilladelse til 6.000 polte (30-80 kg) og 9 heste (500-700 kg), hvilket svarer til 97,71 DE med gældende dyreenhedsberegning.

Afgørelsen om miljøgodkendelse blev truffet i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 11. Afgørelsen blev annonceret på Bornholms Regionskommunes hjemmeside den 10. juni 2009 med klagefrist på 4 uger.

Før 2009 havde Vassegård en produktion på 3000 slagtesvin (30-100 kg) svarende til 68,77 DE. Denne produktion var således gældende pr. 1. januar 2007, hvor den nuværende husdyrbrugslov trådte i kraft.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige ændringer ved husdyrproduktionen på Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby matr. nr. 42a Pedersker m. fl. i forhold til den eksisterende § 11-miljøgodkendelse af 10. juni 2009 og i forhold til den oprindelige nudriftssituation før den eksisterende miljøgodkendelse. Sidstnævnte skyldes, at det i lovens § 26 stk. 2 er præciseret, at miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode.

Afgørelse

Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse på Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby matr. nr. 42a Pedersker m. fl. i henhold til de gældende regler¹. Godkendelsen omfatter alle arealer, der drives under bedriftens CVR-nr. 19849686 samt P-nr. 1004016949.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (også kaldet husdyrgodkendelsesloven), tilhørende bekendtgørelse nr. 1172 af 4. oktober 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

Godkendelsen gives som et tillæg til den eksisterende § 11-miljøgodkendelse af 10. juni 2009.

Tillægget til godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (skemanummer 73478) med tilhørende bilag og øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent samt efterfølgende beregninger, herunder fiktive skemaer (skemanummer 74024).

Tillægget til § 11-miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de gældende regler på området og miljøgodkendelsens vilkår overholdes, herunder også vilkår stillet i eksisterende miljøgodkendelse af 10. juni 2009.

Tillægget til § 11- miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Teknik & Miljø bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Nabohøring

Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø fremlagde "Forslag til §11-miljøgodkendelse til Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby" i 3 ugers nabohøring i perioden 19. juni til 13. juli 2015. Teknik & Miljø modtog en skriftlig henvendelse som følge af høringen. Indsigelsen samt Teknik & Miljø bemærkninger til denne kan ses i bilag 5.

Efterfølgende har Bornholms Regionskommune behandlet eventuelle indsigelser og ændringsforslag og taget stilling til om forslaget kan godkendes endeligt.

Indsigelser og ændringsforslag til miljøgodkendelsen skulle være regionskommunen i hænde senest den 13. juli 2015 kl. 12. De sendes til Teknik & Miljø, Skovløkken 4, 3770 Allinge eller til teknikogmiljoe@brk.dk.

Klagevejledning

Regionskommunens afgørelse kan påklages til Natur- & Miljøklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger klage over visse afgørelser. En eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til teknikogmiljoe@brk.dk eller til Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø, Skovløkken 4, 3770 Allinge, som videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Eller klage indgives gennem Klageportalen, som kan findes på borger.dk eller virk.dk - søg efter 'Klageportal'.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at du indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende dig en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnet hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Klagefristen er 4 uger fra 4. september 2015, hvor afgørelsen annonceres på regionskommunens hjemmeside www.brk.dk.

Yderligere oplysninger om tillægget til miljøgodkendelsen kan fås ved henvendelse til Helle Thers, tlf.: 5692 2074 eller e-mail: Helle.Thers@brk.dk

2 Generelle forhold

Beskrivelse af husdyrbruget

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby matr. nr. 42a Pedersker m. fl.

Vassegård ejes og drives af Jesper marker. Ejendommen drives på nuværende tidspunkt som en konventionel slagtesvineproduktion med tilknyttet planteavl. Slagtesvin leveres til Danish Crowns slagteri i Rønne.

Udover Vassegård ejer og driver Jesper Marker to øvrige ejendommen med husdyrproduktion:

- Lille Myregård, Hegnedevejen 22, 3720 Aakirkeby, hvor der er 396 årssøer, 4.175 smågrise (7,3-15 kg) og 5.825 smågrise (7,3-12 kg)
- Hegnsgård, Hegnedevejen 18, 3720 Aakirkeby, hvor 5.825 smågrise (12-30 kg) og 5.669 slagtesvin (30-107 kg)

Husdyrgødning produceret i disse produktioner indgår i tillægget til miljøgodkendelsen.

Til Vassegård er tilknyttet husdyrproduktion med CHR nr. 15453. Bedriften har CVR nr. 19849686 og P-nr. 1004016949.

Jesper Marker ønsker at udvide den eksisterende besætning på Vassegård på 6.300 polte (30-80 kg) og 9 heste (500-700 kg) til 3.920 smågrise (15-30 kg) og 3.840 slagtesvin (30 – 107) kg årligt, svarende til en udvidelse fra 97,71 dyreenheder (DE) til 111,36 DE.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger i afstande af ca. 106 m af nærmeste produktionsanlæg på Vassegård.

Bedriften har et udspretningsareal på 223,91 ha. Ingen af arealerne er placeret i sårbare områder. Derfor vil overholdelse af de generelle harmoniforhold være tilstrækkelig til at sikre vandmiljøet.

Der leveres rågylle, svarende til 68 DE til Biokraft A/S. Mængden af rågylle til Biokraft A/S reduceres i takt med at der fås nye udspretningsarealer.

Meddelelsespligt

Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

- Når besætningen er nået op på 111,36 dyreenheder
- Besætningens/produktionens størrelse den 4. september 2020 (5 år efter godkendelsens dato)

Såfremt der sker ændringer i bedriftens udbringningsarealer, skal dette anmeldes til Bornholms Regionskommune inden planårets begyndelse den 1. august. Nye arealer kan erstatte arealer i dette

tillæg til § 12-miljøgodkendelsen, hvis de nye arealer har mindst samme omfang og ikke er mere sårbare. Bornholms Regionskommune skal i hvert tilfælde vurdere, om ændringerne kan gennemføres inden for rammerne af dette tillæg. Ændringer må ikke sættes i værk, før Bornholms Regionskommune har accepteret dem.

Anmeldelsen skal udarbejdes og indsendes til kommunen via www.husdyrgodkendelse.dk eller på et andet digitalt system, der opfylder kravene, jf. § 5, i bekendtgørelse nr. 1172 af 4. oktober 2013 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Teknik & Miljø stiller vilkår om, at ved større vedligeholdelsesarbejder på anlægget (staldinventar, ventilationsanlæg og lignede) skal den valgte løsning leve op til bedste tilgængelige teknik/BAT. Arbejdet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø, som vurderer, om kravet om BAT er opfyldt. Formålet er at sikre, at der fremover anvendes den på det pågældende tidspunkt bedste tilgængelige teknologi også ved ændringer, der ellers ikke kræver godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

Gyldighed

Tillægget til § 11-miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Tillægget anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Hvis tillægget ikke har været helt eller delvist udnyttet tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Produktionen må dog hvert år være op til 15 % mindre end den angivne produktion, uden at dette får konsekvenser for tillægget.

Hvis ikke tillægget er opfyldt, eller tillæggets vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af tillægget bortfalder.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 4. september 2023. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud, før der er forløbet 8 år, jf. § 40 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2023.

3 Vilkår for tillægget til § 11-miljøgodkendelsen

Tillægget til § 11-miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår.

3.1 Vilkår vedr. produktionens omfang og fleksibilitet

- 3.1.1 Produktionen må udgøre op til 111,36 DE bestående af 3.920 smågrise (15-30 kg) og 3.840 slagtesvin (30-107 kg). Det tillades, at ind- og afgangsvægt på slagtesvin kan variere inden for det maksimale antal dyreenheder på 111,36.

Dog må det samlede antal kg dyr på stald ikke på noget tidspunkt overstige 70.875,5 kg svarende til, at der maksimalt på stald ad gangen er 340 smågrise med en gennemsnitsvægt på 22,5 kg (udregnet som $15+30/2=22,5$ kg) og 923 slagtesvin med en gennemsnitsvægt på 68,5 kg (udregnet som $30+107/2=68,5$ kg), således at lugtkravene kan overholdes.

3.2 Vilkår vedr. gulvtype

- 3.2.1 I klimastalden skal være indrettet som toklimastald med delvist spaltegulv.
- 3.2.2. I slagtesvinestaldene skal stierne være indrettet med delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv.

3.3 Vilkår vedr. foderkorrektioner

- 3.3.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 9859 kg N pr. år.

”N ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Konkret beregning for Vassegård:

$$((107 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,80 \text{ FE/kg tilvækst} \times 140,5 \text{ g prot./FE} / 6250) - ((107 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst}) = 2,57 \text{ kg N}$$

$$\text{Total mængde N ab dyr pr. år for slagtesvin} = 3.840 \times 2,57 = 9859,15 \text{ kg}$$

- 3.3.2 Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
- 3.3.3. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.
- 3.3.4 Foderoptimering (blandeforskrift) skal laves mindst én gang årligt og opdateres i forbindelse med væsentlige ændringer som f.eks. brug af ny råvare
- 3.3.5 Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- 3.3.6 Den totale mængde fosfor ab dyr pr. år beregnet som (kg P ab dyr pr. slagtesvin* × x antal producerede slagtesvin) + (kg P ab dyr pr smågris** × x antal producerede smågrise) skal være mindre end 2366,17 kg P*** pr. år.

* kg P ab dyr pr. slagtesvin = ((afgangsvægt - indgangsvægt) x FE_{sv} pr. kg tilvækst x g fosfor pr. FE_{sv} /1000) – (afgangsvægt - indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr. kg tilvækst)

** kg P ab dyr pr smågrise = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FE_{sv} pr kg tilvækst x g fosfor pr FE_{sv}/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0049 kg P pr kg tilvækst)

*** Beregnet ud fra en emissionsgrænseværdi for fosfor på 20,5 kg P pr. DE ab lager for slagtesvin og 27,8 kg P pr DE ab lager for smågrise, som anses for opnåeligt ved anvendelse af BAT (værdier fra 2013/14: 99,95 DE x 20,5 kg P/DE) + (11,41 DE x 27,8 kg P/DE = 2366,17 kg P).

Ovenstående kan opfyldes ud fra forudsætningerne i nedenstående skema. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligheden skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin	3920
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	107
FE _{sv} pr. kg tilvækst	2,80
Gram P pr. FE _{sv}	4,45
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,5359
Antal producerede smågrise	3840
Indgangsvægt, kg	15
Afgangsvægt, kg	30
FE _{sv} pr kg tilvækst	1,95
Gram P pr FE _{sv}	5,0
Kg P ab dyr pr smågris	0,0727

- 3.3.7 Dokumentation i forbindelse med overholdelse af ovenstående vilkår skal følge regler for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Denne dokumentation kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderanalyser eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 1. august 20xx til 15. februar 20xx + 2. Dokumentationen skal opbevares på ejendommen i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.4 Vilkår vedr. udbringningsarealer

- 3.4.1 Godkendelsen tager udgangspunkt i de udbringningsarealer, der fremgår af Bilag 2 og tabel 4.

Der må udbringes husdyrgødning på de arealer på den pågældende bedrift som fremgår af bilag 2. Endvidere er det forudsat, at en del af husdyrgødningen – rågylle – leveres til Biokraft A/S.

- 3.4.2 Ændringer af udspretningsarealet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare end de nuværende. Fristen for anmeldelse af nye arealer er 1. august forud for det planår, hvor arealerne ønskes anvendt.
- 3.4.3 På bedriftens arealer og husdyrgødningsaftaler (se bilag 2) må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 313,05 DE pr. planår (1/8 til 31/7), og således at der på bedriftens ejede og forpagtede arealer ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år fx i form af de indsendte gødningsregnskaber. (Dette vilkår træder dog først i kraft fra godkendelsesdatoen, og således skal der ikke de første år kunne fremvises gødningsregnskaber, som dokumenterer dette 5 år tilbage i tiden). Der må herudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som fx affald.

3.5 Vilkår vedr. gylleseparering og levering af husdyrgødning til Biokraft A/S

- 3.5.1 Der skal indgås skriftlig aftale om afsætning af rågylle uden for husdyrbruget. Aftalen skal som minimum indeholde følgende oplysninger: leverandørens og modtagers navn, adresse og CVR-nummer, samt hvor mange kg kvælstof og hvor mange kg fosfor, som aftalen omfatter.
- 3.5.2 Hvis driftsforstyrrelser på Biokraft A/S eller andre forhold medfører, at husdyrgødning ikke kan leveres til biogasanlægget i de forudsatte mængder, skal ejendommens driftsansvarlige skriftligt overfor tilsynsmyndigheden redegøre for, hvorledes det vil blive sikret at såvel opbevaring som bortskaffelse af den overskydende husdyrgødningsmængde sker under overholdelse af reglerne i Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder.

3.6 Vilkår vedr. udlægning af støvbindende middel på privatvej

- 3.6.1 Klorcalcium (støvbindende middel) skal udlægges på en 400 meter strækning af den fælles privatvej, som går forbi Søndre Landevej 188, 3720 Aakirkeby to til tre gange årligt. Forud for forårets gylleudbringning skal der udlægges klorkalcium, hvilket som oftest vil være omkring påske. Derefter skal der forud for høstsæsonen udlægges klorkalcium. Endelig skal der udlægges klorkalcium forud for efterårets kørsel med maskiner på den fælles privat vej, såfremt efteråret er meget tørt. På kortet herunder ses den 400 meter strækning af den fælles privatvej, hvorpå der skal udlægges klorkalcium.

4 Miljøteknisk redegørelse

I dette afsnit er primært fokuseret på de faktorer, der har ændret sig i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 9. juni 2009. Uændrede forhold er kun beskrevet, hvor dette skønnes relevant i forhold til vurderingen af den ansøgte udvidelse.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav mv.

Der skal ingen bygningsmæssige ændringer på Vassegård i forbindelse med projektet. Det gælder såvel indvendige som udvendige ændringer.

Se anlægstegning bilag 1.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1.2 Husdyrhold

Den nuværende produktion udgøres af 6.300 polte (30-80 kg) og 9 heste. Der ønskes udvidet til 3.920 smågrise (15-30 kg) og 3.840 slagtesvin (30-107 kg). Der vil således ske en mindre udvidelse af produktionen fra 97,71 DE i polte til 111,36 i smågrise og slagtesvin. Udvidelsen er således i alt på 13,65 DE i forhold til den eksisterende produktion.

I forhold til de miljømæssige aspekter skal miljøvurderingen imidlertid foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode. Dette betyder, at der som nudrift skal regnes med den oprindelige nudriftssituation før den eksisterende miljøgodkendelse fra 2009. Den oprindelige nudriftssituation var en produktion bestående af 3.000 slagtesvin (30-100 kg) svarende til 68,77 DE. Samlet fra 1. januar 2007 er der således tale om en udvidelse fra 68,77 DE til 111,36 DE.

Fordelingen af antal af dyr og dyreenheder på dyrekategori ved den oprindelige nudrift (før 2009), den nuværende nudrift og efter den ansøgte udvidelse på Vassegård fremgår af Tabel 1.

Tabel 1: Ejendommens husdyrproduktion før og efter udvidelse

Ejendom	Oprindelig nudrift (før eksisterende miljøgodkendelse fra 2009)		Nuværende nudrift		Ansøgt drift	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Vassegård	3.000 slagtesvin (30-100 kg)	68,77	6.300 polte (30-80 kg)	97,91	3.920 smågrise (15-30 kg)	111,36
			9 heste (500-700 kg)		3.840 slagtesvin (30-107 kg)	

4.1.3 Staldindretning og drift

Forlængelsen af den nyeste slagtesvinestald indrettes med delvis spaltegulv med en tredjedel fast gulv ligesom der er i den eksisterende del af stalden. I den ældre slagtesvinestald fra 1996 ændres gulvtypen fra fuldspaltegulv til 1/3 drænet gulv + 2/3 spaltegulv.

Der regnes med ca. 3,7 hold slagtesvin pr. stiplads pr. år.

I nedenstående tabel er en oversigt over dyrehold og staldd typer for ansøgt drift med antal stipladser for de enkelte stalde, hvilket svarer til antal dyr på stald.

Tabel 2: Dyrehold og staldd typer for ansøgt drift.

Dyrekategori	Stald	Staldd type	Antal dyr pr. år	Stipladser (antal dyr på stald)	Antal DE
Slagtesvin	Nyere stald, renoveret 2009	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1025	253	26,68
	Ombygget kostald renoveret 2009	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2815	670	73,27
Smågrise	Ombygget kostald, renoveret 2009	Toklimastald m. delvist spaltegulv	3920	340	11,41
I alt			3.840 slagtesvin og 3920 smågrise	923 stipladser til slagtesvin og 340 stipladser til smågrise	111,39

Ventilation

Den nyeste slagtesvinestald er med mekanisk ventilation og er forsynet med 5 afkast. Afkast typen er Ø600 med konisk afkast, og en ydelse på 8.000 m³/time. Afkast er placeret i kip med en højde på 1 meter over kip.

Den ombyggede kostald som nu dels huser klimastald og slagtesvinestald er ligeledes forsynet med mekanisk ventilation. Der er 4 afkast med en ydelse på 18. 000 m³/time/sek./stk. af typen Ø800. Afkastene er placeret tæt på kip.

Overbrusning

Alle staldd afsnit er forsynet med overbrusningsanlæg. Der er tale om lavtryksanlæg. Overbrusningens varighed og hyppighed reguleres i forhold til udetemperaturen. Der tages udgangspunkt i anbefalingerne udarbejdet af Videntcenter for Svineproduktion.

Der er ingen ændring i forhold til miljøgodkendelsen fra 9. juni 2009.

Rengøring og desinficering af stalde

Sektionerne rengøres mellem hvert hold grise, hvilket vil sige knap fire gange årligt. Rengøringen omfatter også ventilationssystemet. Der anvendes sæbe med oxiderende midler eller hydratkalk.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af husdyrgødning skal være tilstrækkelig i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

4.1.4 Produktion af husdyrgødning

Gylleproduktionen ved den ansøgte produktion på Vassegård beregnes i DLBR Plante IT til 2.354 m³ incl. regnvand. Produktionen på Lille Myregård beregnes til 2.871 m³ og produktionen på Hegnsgård udgør 3.571 m³. Den samlede produktion for de tre ejendomme er på 8.796 m³. Normerne indeholder vaskevand. Mængden af vaskevand ligger inden for normen og er således indeholdt i normgyllemængderne.

Nedenstående tabel angiver den producerede mængde husdyrgødning før og efter udvidelsen på Vassegård.

Tabel 3: Produktion af husdyrgødning før og efter udvidelse

Ejendom	Nuværende nudrift	Efter udvidelsen
	Gylle m ³	Gylle m ³
Vassegård	2.000*	2.354

*Som angivet i eksisterende miljøgodkendelse fra 2009.

4.1.5 Ejendommens opbevaringsanlæg

Der er to gyllebeholdere på Vassegård, 2 gylletanke på Lille Myregård samt på Hegnsgård en gylletank og en gyllelagune.

I nedenstående tabel er beholderne og deres opbevaringskapacitet angivet.

Tabel 4: Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Beholder	Kapacitet m ³
Vassegård, beholder	1.000
Vassegård, beholder 2	300
Lille Myregård, beholder 1	1.200
Lille Myregård, beholder 2	2.800
Hegnsgård, beholder 1 (buffertank)	1.000
Hegnsgård, gyllelagune	5.300
Total	11.600

Mængden af gylle til opbevaring er som ovenfor beskrevet 11.600 m³. Opbevaringskravet på 9 måneder er således på $8.796 \text{ m}^3 / 12 \times 9 = 6.597 \text{ m}^3$.

Med en kapacitet på 11.600 m³ er opbevaringskravet således opfyldt. Dette er uden indregning af opbevaringskapaciteten i gyllekummerne.

Kapaciteten er således tilstrækkelig til, at der kan leves op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders kapacitet. Endvidere sikres det, at husdyrgødningen kan udbringes på tidspunkter, hvor der kan opnås den bedste udnyttelse af husdyrgødningen.

Bedriftens landbrugsbrugsjord

Bedriften har et udspretningsareal på i alt 219,86 ha, heraf er 188,36 ha ejet og 31,5 ha forpagtet. Udbringningsarealerne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4: Udbringningsarealer til den ansøgte produktion på Vassegård.

Ejerforhold	Adresse	Matrikel og matrikulært areal (ha)	Udspretningsareal (ha)
Ejet	Lille Myregård Hegnedevejen 22 3720 Aakirkeby	28a, Pedersker 71,4742	59,55
Ejet	Hegnsgård Hegnedevejen 18 3720 Aakirkeby	166 Aaker m.fl. 35,5659	44,5
Ejet	Vassegård Søndre Landevej 190 3720 Aakirkeby	42a Pedersker 68,8423	63,91
Ejet	Bukkevejen 1A 3720 Aakirkeby	201 Aakirkeby Markjorder 8,636	8,47
Ejet	Ølenevej 60 3720 Aakirkeby	82f Pedersker 12,7482	11,93
Forpagtet	Hegnedevejen 21U 3720 Aakirkeby	70c Pedersker 26,6484	17,21
Forpagtet	Strandvejen 10 3720 Aakirkeby	19a Pedersker m.fl. 23,3222	14,29
Total			219,86

4.1.6 Harmoniareal

Harmoniarealet er defineret som det nødvendige areal til udspretning af husdyrgødning. For en svineproduktion må der maksimalt udspreddes 1,4 DE/ha. Harmoniarealet kan sikres gennem ejede og forpagtede arealer samt arealer med husdyrgødningsaftale. Til harmoniarealet kan medregnes arealer, hvor der er en afgrøde, som har en kvælstofnorm eller et vejledende behov for fosfor og/eller kalium. Der kan kun medregnes arealer, der kan og må udbringes husdyrgødning på.

Foruden produktionen på Vassegård er der en soproduktion på Lille Myregård og på Hegnsgård en smågrise- og slagtesvineproduktion, svarende til henholdsvis 101,8 DE og 167,9 DE.

Gyllen afsættes på egne og forpagtede arealer, og der afsættes rågylle til Biokraft. Se oversigt herunder:

Produktion

- Total produktion Vassegård 111,36 DE

- Total produktion Lille Myregård 101,80 DE
- Total produktion på Hegnsgård 167,90 DE
- Total produktion på bedriften **381,06 DE**

Fordeling af afsat gylle i ansøgt drift

- Afsat rågylle fra Vassegård til Biokraft 68,00 DE
- Gylle til udbringn. på egne og forpagtede arealer: **313,06 DE**

Kvælstof og fosfor i den producerede gylle for alle tre produktioner er beregnet, som det fremgår herunder:

- Vassegård 9.927,29 kg N og 2.675,43 kg P
- Lille Myregård: 9.660,56 kg N og 2.511,49 kg P
- Hegnsgård: 12.901,54 kg N og 3.682,20 kg P

Heraf afsættes rågylle svarende til 68 DE til Biokraft, hvilket svarer til 6.062,47 kg N og 1.633,85 kg P.

Til fordeling på udspretningsarealerne (egne + forpagtede + aftalearealer) bliver der således: 381,06 DE (total produktion Lille Myregård, Vassegård og Hegnsgård) – 68 DE (rågylle til biokraft) = 313,06 DE.

Til udbringning på egne og forpagtede arealer bliver der således 313,06 DE.

I henhold til arealer indtegnet i husdyrgodkendelse.dk er der 223,91 ha til udspretning på egne og forpagtede arealer. Der er således tilstrækkeligt med udbringningsareal.

Ingen af aftalearealerne er beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder, nitratklasser eller fosforklasser, og der er således ikke behov for separate arealgodkendelser af udspretningsarealerne.

5 Beskrivelse af produktionens ressourceforbrug

I dette afsnit er beskrevet de faktorer, der som følge af besætningsændringen har ændret sig i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 9. juni 2009. Uændrede forhold er ikke beskrevet.

Smågrisene indsættes ved 15 kg i den ombyggede kostald. Ved 30 kg overføres en mindre andel af grisene til den andet staldafsnit (nyere svinestald), men den resterende del af grisene ikke flyttes før levering til slagtning. Produktionen i den ombyggede kostald køres således som FRATS², mens den nyere svinestald køres med kontinuerlig slagtesvineproduktion. I smågriseperioden fra 15-30 kg er der en gennemløbshastighed på 11,5 grise pr hold, mens der fra 30 kg til levering til slagtning er en gennemløbshastighed på 4,2 grise pr hold i den ombyggede kostald, og 4,05 grise pr hold i den nyere svinestald. Grisene i den ombyggede kostald flyttes ikke, dvs de får ikke et knæk ved flytning og der spares tid til vask og udtørring. Den nyere svinestald køres kontinuerligt, hvorfor der opnås høj staldudnyttelse.

Projektet medfører ikke et øget ressourceforbrug i forhold til miljøgodkendelsen af 9. juni 2009.

² FRATS er en forkortelse for "Fra Afvænning Til Slagtning" - dvs. at grisene går i den samme sti fra de fravænnenes soen, og indtil de sendes til slagtning. I FRATS-systemet bliver grisene fravænnet i en modificeret slagtesvinestald, hvor nærmiljøet er forbedret med overdækning og gulvvarme i grisenes leje, hvad enten man taler om enkelt FRATS eller dobbelt FRATS. I denne type stier vil man derfor have både smågrise og slagtesvin.

6 Forventede reststoffer og emission fra anlægget

Husdyrgødning

I forbindelse med en husdyrproduktion vil der være et afkast af husdyrgødning indeholdende primært kvælstof, fosfor og kalium. Det er specielt kvælstof og fosfor, der kan påvirke det omgivende miljø.

I Tabel 5 er angivet mængden af husdyrgødning i de forskellige fraktioner i DE samt indholdet af kvælstof og fosfor i ansøgt drift.

Tabel 5: Afkast af husdyrgødning – N & P efter udvidelsen.

Vassegård, Lille Myregård og Hegnsgård	DE	Kg N	Kg P
Rågylle til Biokraft	68,00	6.062,47	1.633,85
Gylle til udspredning	313,06	32.489,39	8.869,12

Kvælstofudvaskning

6.1.1 Overfladevand – Nitratklasse 1

Ingen af bedriftens ejede og forpagtede udspretningsareal er beliggende i områder klassificeret som Nitratklasse 1.

6.1.2 Grundvand – nitratfølsomt område

Ingen af udspretningsarealerne tilknyttet produktionen på Vassegård er beliggende i nitratfølsomme områder.

Fosfor

Ingen af udspretningsarealerne tilknyttet produktionen på Vassegård er beliggende i områder, der afvander til Natura 2000-områder, som er overbelastet med fosfor.

Samlet ammoniakfordampning

Ved en husdyrproduktion vil der være fordampning af ammoniak fra stalde, husdyrgødningslagre samt ved udspretning af husdyrgødningen. Størrelsen af ammoniakfordampningen er afhængig af produktionens størrelse samt af stalddypen, lagertypen samt tidspunkt og teknik til udbringningen af husdyrgødningen. Beregninger af ammoniakemission er beregnet i det elektroniske ansøgningsskema jf. kravet i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den samlede ammoniakemission fra produktionen er beregnet til 1.258,73 kg N/år. Meremissionen fra produktionen er beregnet til henholdsvis -104,48 kg N/år i forhold til eksisterende nudrift og som 69,95 kg N/ha/år i forhold til den oprindelige nudriftssituation før den eksisterende miljøgodkendelse. Ved meremission forstås den samlede ansøgte emission fra stald og lager fratrasket emissionen ved nudrift. Der er i forhold til eksisterende nudrift en negativ meremission – det vil sige, at emissionen i ansøgte drift er lavere end i nudrift, hvilket skyldes, at polteproduktionen omlægges til smågrise og slagtesvineproduktion, samt at der indføres foderkorrektioner på slagtesvinene. I forhold til den oprindelige nudriftssituation før den eksisterende miljøgodkendelse er der tale om en meremission på 69,95 kg N/ha/år.

Det generelle krav er, at der for nye stalde og stalde, hvor indretningen ændres, skal ske en reduktion i ammoniakfordampningen på 30 % i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Kravet om 30 % reduktion på ammoniakudledningen er opfyldt med 10,27 kg N/år mere end nødvendigt. Ammoniakemissionen reduceres bl.a. ved, at der indføres foderkorrektioner på slagtesvinene, samt at polteproduktionen udfases.

Lugtemission

Lugtemission stammer fra staldene samt fra husdyrgødningssystemerne inklusiv opbevaringsanlægget. Desuden forekommer lugtemission ved udbringning af husdyrgødningen.

Der kan skelnes mellem vedvarende og periodiske lugtkilder. De vedvarende lugtkilder stammer fra dyrene i staldene samt fra anlæg til håndtering og opbevaring af gylle. De periodiske stammer primært fra udspreddning af husdyrgødning.

6.1.3 Vedvarende lugtkilder

For de vedvarende lugtkilder beregnes en lugtgeneafstand. Uden for denne lugtgeneafstand må lugtgenerne fra husdyrholdet anses som værende ubetydelige. Lugtgeneafstandene er beregnet ved hjælp af både den nye lugtvejledning (ny lugtvejledning for husdyrbrug) og FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj, 2002), og beregningen baseres på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed
- Regler for hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden.

I beregningerne af lugtgeneafstanden er der taget udgangspunkt i, at alle dyr er på stald.

Det elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter den nye lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Lugtemissionen fra et produktionsanlæg stammer fra staldanlægget samt fra gyllebeholdere. I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugtemissionen fra staldanlægget ud fra antal kg grise på stald til et givent tidspunkt. Smågrisene indsættes ved 15 kg i den ombyggede kostald. Ved 30 kg overføres en mindre andel af grisene til den andet staldafsnit (nyere svinestald), men den resterende del af grisene ikke flyttes før levering til slagtning. Produktionen i den ombyggede kostald køres således som FRATS³, mens den nyere svinestald køres med kontinuerlig slagtesvineproduktion. I smågriseperioden fra 15-30 kg er der en gennemløbshastighed på 11,5 grise pr hold, mens der fra 30 kg til levering til slagtning er en gennemløbshastighed på 4,2 grise pr hold i den ombyggede kostald, og 4,05 grise pr hold i den nyere svinestald. Grisene i den ombyggede kostald flyttes ikke, dvs de får ikke et knæk ved flytning og der spares tid til vask og udtørring. Den nyere svinestald køres kontinuerligt, hvorfor der opnås høj staldudnyttelse.

³ FRATS er en forkortelse for "Fra Afvænning Til Slagtning" - dvs. at grisene går i den samme sti fra de fravænnenes soen, og indtil de sendes til slagtning. I FRATS-systemet bliver grisene fravænnet i en modificeret slagtesvinestald, hvor nærmiljøet er forbedret med overdækning og gulvvarme i grisenes leje, hvad enten man taler om enkelt FRATS eller dobbelt FRATS. I denne type stier vil man derfor have både smågrise og slagtesvin.

Tabel 6: Resultater af standard-lugtberegning fra ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk
Resultat af lugtberegning i forhold til gældende nudrift

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	336,25	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	189,02	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	106,33	106,33	88,32	106,66	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Resultat af lugtberegning i forhold til eksisterende nudrift

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	336,25	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	189,02	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	106,33	106,33	103,23	106,66	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Lugtgenekravet er opfyldt. Der er en mindre forøgelse af lugtemissionen i forhold til eksisterende nudrift. Den beregnede lugtgeneafstand i ansøgt drift til enkeltbeboelse er således beregnet til 106,33 m mod 103,23 m i eksisterende nudrift.

Den vægtede gennemsnitsafstand til nærmeste nabobeboelse er på 106,66 m. Genekriteriet er dermed overholdt, idet den korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse er beregnet til 189,02 m og til byzone 336,25m. Der er hverken samlet bebyggelse eller byzone indenfor disse afstande.

6.1.4 Periodiske lugtkilder

Der udbringes husdyrgødning fordelt over ca. 6 uger om året. Udbringning af husdyrgødning foregår primært om foråret. Gyllen udbringes i voksende afgrøder med slæbeslager i perioden marts til maj. Til vårafgrøder nedfældes gyllen. Til vinterraps nedpløjes gyllen forud for såning. Der tages hensyn til vindretning og beliggenhed af naboer ved udkørsel af gylle. Gyllen udbringes såvidt muligt på hverdage, dog kan vejret nødvendiggøre udbringning i weekender. I så fald tilstræbes dette at ske på arealer beliggende langt fra beboelsesejendomme. Der udarbejdes mark og gødningsplan, således at gyllen fordeles mest hensigtsmæssigt i forhold til afgrødernes behov.

Støvemission

Ingen ændring i forhold til eksisterende miljøgodkendelse.

Støjklider

6.1.5 Vedvarende støjklider

Ingen ændring i forhold til eksisterende miljøgodkendelse.

6.1.6 Periodiske støjklider

Desuden vil transport til og fra ejendommen kunne give anledning til kortvarige støjgener. Støj fra transport sker kun få gange dagligt og i korte perioder.

Lys

Der er arbejdslys ved foderladen. Derudover er der kun orienteringslys på ejendommen.

Det vurderes ikke at nabobeboelsen vil blive generet af lys fra staldene, da dette kun er tændt inden for normal arbejdstid.

Transport

I ansøgt drift øges antallet af transporter af slagtesvin til slagteriet, men samtidig falder antallet af transporter med polte væk, og dermed sker der kun en minimal stigning fra 240 til 262 transporter pr år.

Tabel 7: Transporter til og fra Vassegård

Type transport	Transport før (antal læs pr. år)	Transport efter (antal læs pr. år)	Ændring pr år
Levering af grise til slagteri	0	52	+52
Levering af smågrise	26	26	0
Afhentning af polte	30	0	-30
Afhentning af døde dyr til DAKA	52	52	0
Levering af foder	52	52	0
Læs gylle til udspredning	80	80	0

Fluer og skadedyr

Der holdes opryddet omkring bedriften og bygningerne vedligeholdes, således at rotter ikke sikres optimale leveforhold. Der opretholdes desuden en god staldhygiejne og god gødningshåndtering. Desuden er der opsat rottekasser på ejendommen, som jævnligt tilses og påfyldes gift efter behov. Der er aftale med Mortalin.

Fluegener forebygges ved god staldhygiejne, hvor gødnings- og foderrester fjernes løbende. Som supplement foretages en aktiv bekæmpelse i form af biologisk fluebekæmpelse med rovfluer. Biologisk bekæmpelse ved hjælp af rovfluer, virker ved at larverne forpupper sig, og af pupperne udklækkes den levende rovflue.

Denne søger straks ned i gyllekanalerne, hvor den starter med at lægge æg. Æggene udklækkes til larver, og det er disse larver, der æder staldfluens larver. Der sættes nye fluer ud hver 4.-5. uge.

Spildevand

Ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 9. juni 2009.

Affald

Ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 9. juni 2009.

7 Risici

Der er ingen væsentlige ændringer i forhold til eksisterende miljøgodkendelse. Der er udarbejdet en beredskabsplan for Vassegård, der beskriver procedurer i forbindelse med uheld. Beredskabsplanen ses sidst i nærværende miljøgodkendelse.

8 Egenkontrol

Egenkontrol gennemføres som beskrevet i eksisterende miljøgodkendelse fra 2009. Hertil kommer egenkontrol i forbindelse med foderkorrektionerne til slagtesvinene, som det er beskrevet i vilkårsafsnittet.

9 Husdyrbrugets ophør

Ingen ændringer i forhold til eksisterende miljøgodkendelse.

10 Vurdering af produktions miljøpåvirkning

Kvælstofpåvirkning

Produktionen på Vassegård påvirker miljøet med kvælstof fra husdyrgødningen. Teknik & Miljø har vurderet om påvirkningen har negativ effekt på grundvandet, vandløb og søer. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger udført i det lovbestemte elektroniske ansøgningsskema om miljøgodkendelse jf. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer. I relation til vandløb og søer, er der endvidere foretaget en vurdering ud fra kendskab til afstrømningsforhold til recipienterne og dræning af arealerne samt eksisterende data fra besigtigelser af søerne.

10.1.1 Overfladevand

Jævnfør afsnittet om kvælstofudvaskning ligger ingen af bedriftens udspretningsarealer i et område klassificeret som nitratklasse i forhold til overfladevand. Det vil sige, at udspretningsarealet ikke afvander til sårbare vandområder. Der stilles derfor ikke krav udover de generelle harmoniregler. Ved overholdelse af disse vurderer Teknik & Miljø, at beskyttelsen i forhold til overfladevand er overholdt.

10.1.2 Grundvand

I forhold til grundvand er det undersøgt om udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder og/eller om der er udarbejdet en indsatsplan i forhold til vandindvinding. Ingen af udspretningsarealerne tilhørende produktionen på Vassegård er beliggende i nitratfølsomme områder eller i områder, hvor der er forefindes en indsatsplan for vandindvinding.

Hovedparten af arealerne er imidlertid beliggende i områder med drikkevandsinteresser eller særlige drikkevandsinteresser. Vandkvalitetskravet for drikkevand er et nitratindhold på højst 50 mg nitrat/l. Efter vandet har forladt rodzonen, foregår en nitratreduktion ved passage gennem jordprofilen. Det er Teknik & Miljø's vurdering, at den nitratreduktion sikrer, at koncentrationen af nitrat i det vand, der når grundvandet, ikke overstiger 50 mg nitrat/l. Med de rammer, der er fastsat i husdyrgodkendelsesloven, vurderer Teknik & Miljø derfor, at der ikke vil være behov for at stille vilkår i forhold til nitratudvaskning til grundvandet.

10.1.3 Vandløb og søer

Vandløb og søer påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning til recipienterne. Søer og vandhuller er særligt følsomme over for tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme over for kvælstoftilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften. Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små søer, at der kan ses bort fra denne.

For alle beskyttede vandhuller og søer i og ved udspretningsarealerne gælder, at de er omfattet af randzonestovgivningens krav om dyrkningsfrie randzoner på 9 m. De fleste af udbringningsarealerne til Vassegård anvendes allerede til udbringning af husdyrgødning og er godkendt til dette i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2009. Det er på denne baggrund Teknik & Miljø's vurdering, at ingen vandhuller eller søer påvirkes væsentligt af den planlagte udvidelse på Vassegård.

Teknik & Miljø vurderer, at de berørte vandløbssystemer ikke vil blive påvirket af udvidelsen på Vassegård. Bortset fra en eventuel direkte tilledning fra dræn, er åstrækningerne beskyttet mod påvirkning af næringsrigt vand fra udspretningsarealerne, da overfladisk afstrømning ligesom for søerne vil blive tilbageholdt af bræmmer og randzoner. Generelt er de bornholmske vandløb meget robuste over for påvirkning af kvælstof.

Fosforudledning

Husdyrgødning indeholder fosfor. Ved udbringning af husdyrgødning tilføres markerne fosfor, som er et vigtigt plantenæringsstof, og ved høst fjernes der fosfor med afgrøderne. Tilføres der husdyrgødning efter de gældende harmoniregler, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne.

Samlet er det Teknik & Miljø vurdering, at recipienterne i forhold til tab af fosfor ligger godt beskyttet og derfor vurderes risikoen for fosfortab som værende minimal.

Endvidere skal nævnes, at ingen af udspretningsarealerne til Vassegård er beliggende i områder, der afvander til områder i Natura 2000-områder, som er overbelastede med fosfor. Derfor er der i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. til husdyrbrug ingen restriktioner i forhold til fosforbelastning på udspretningsarealerne.

10.3 Ammoniakdeposition til naturarealer

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. Husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og derfor påvirke særligt næringsfattige naturtyper i det åbne land. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

10.1.4 Ammoniakpåvirkning fra produktionsanlægget

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter:

- 1) et krav om en begrænsning af ammoniakfordampningen, som gælder for alle husdyrbrug, der skal miljøgodkendes (det generelle reduktionskrav), og
- 2) et krav om maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder.

Det generelle reduktionskrav:

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 30 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem i 2007. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg.

Krav ved ammoniakfølsomme naturområder:

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori I-natur, kategori II-natur og kategori III-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori I-natur og kategori II-natur omfatter en forbudszone på 10 m samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori III-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategorisering og beskyttelsesniveau

Kategori I natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-07 kg N/ha/år afhængigt af andre husdyrbrugs beliggenhed i nærheden*.

Kategori II natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori III natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

*) 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.

Kategori I-natur:

Nærmeste kategori I-natur er beliggende i Natura 2000-område 188 Dueodde mere end 3,5 km fra Vassegård. Beregninger viser, at såvel merdeposition som totaldepositionen er 0,0 kg N/ha/år, idet afstanden er så stor, at der ikke er en påvirkning med deposition fra Vassegård – se også beregninger af deposition til kategori II-natur herunder.

Kategori II-natur:

Nærmeste kategori II-natur er to heder ca. 400 m vest for anlægget og ca. 550 m mod øst, idet begge er større end 2,5 ha. Totaldepositionen til begge arealer er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til henholdsvis 0,4 kg N/ha/år og 0,0 kg N/ha/år (scenarieskema 76105). Kravet til maksimal totaldeposition til kategori II-natur er dermed overholdt.

Kategori III-natur:

Kategori III-natur er mindre heder og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove, hvor kommunen ud fra en konkret vurdering af områdets naturkvalitet og status i f.eks. kommuneplanen, kan stille krav om en maksimal merdeposition på ned til 1,0 kg N/ha/år.

Inden for 1000 m af produktionsanlægget på Vassegård er der 5 potentielle ammoniakfølsomme skove, placeringen af skovene se på billedet herunder.

Da sidste miljøgodkendelse er givet efter 1. jan 2007, skal påvirkning af kategori III-naturarealerne vurderes i forhold til før sidste udvidelse. For kategori III-natur kan kommunen stille krav om en maksimal merdeposition på 1 kg N/ha. Der er udført

beregninger i det fiktive skema 76105. Da merdepositionen til de ammoniakfølsomme skove er under 1 kg N/ha/år, er kravet til maksimal merdeposition på et kategori III-areal således overholdt.

På ovenstående baggrund vurderer Teknik & Miljø, at produktionen på Vassegård hverken før eller efter udvidelsen påvirker de omkringliggende naturområder væsentligt. Derimod vil produktionen efter udvidelsen belaste de omkringliggende naturområder mindre, idet ammoniakudledningen reduceres med 8 % i forhold til nudrift.

Det er Teknik & Miljø's vurdering, at den planlagte udvidelse på Vassegård ikke vil påvirke lokaliteter omkring Vassegård og deres naturindhold væsentligt.

10.1.5 Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealerne

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen, som især afhænger af afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet samt husdyrgødningstype og udbringningsteknologi.

Ifølge Miljøstyrelsens "Vejledning om miljøregulering af husdyrhold" vil der ved udbringning af svinegylle som rågylle ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter.

Alle af udbringningsarealerne til Vassegård anvendes allerede til udbringning af husdyrgødning og er godkendt til dette i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2009. Søer og vandhuller beskyttes af randzonedovgivningens krav om dyrkningsfrie randzoner på 9 m.

Det er på denne baggrund Teknik & Miljø's vurdering, at udbringning af gylle fra Vassegård ikke vil påvirke lokaliteter i nærheden af udbringningsarealerne og deres naturindhold væsentligt.

Påvirkning på Natura 2000-områder

Ifølge Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 01/05/2007 (habitatbekendtgørelsen) § 7 skal der, før der træffes afgørelse, foretages en vurdering af, om projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Som beskrevet under "Kategori I-natur" ovenfor, er nærmeste Natura 2000-område 188 Dueodde beliggende mere end 3,5 km fra Vassegård og vil ikke blive påvirket af ammoniakudledning fra produktionsanlæggene.

Ifølge Miljøstyrelsens "Vejledning om miljøregulering af husdyrhold" vil der ved udbringning af svinegylle ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Der ligger ingen udspretningsarealer inden 100 m af Natura 2000 områder.

Teknik & Miljø vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder hverken fra produktionsanlæggene eller fra udbringningsarealerne.

Påvirkning af Bilag IV-arter

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel).

Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV i alle livsstadier.

Teknik & Miljø har ikke kendskab til forekomst af Bilag IV-arter eller andre særligt beskyttede arter i området omkring Vassegård. Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Naturdata i Danmarks Miljøportal og fugleognatur.dk).

Der er ikke inden for 300 m af produktionsanlægget typiske levesteder som vandhuller, moser og solåbne græsarealer, som kan rumme bilag IV-arter som f.eks. padde og markfirben. Arter omfattet af Bilag IV som padde, markfirben og flagermus kan dog have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlæg og udbringningsarealer. Idet den planlagte udvidelse som beskrevet tidligere ikke skønnes at påvirke lokaliteter omkring Vassegård og deres naturindhold væsentligt, vurderes udvidelsen heller ikke at påvirke områdets potential som levested for Bilag IV-arter væsentligt.

Små søer og vandhuller, som er beliggende tæt på udbringningsarealerne, kan være potentielle levesteder for Bilag IV-arter som padde. Søerne vil i forhold til ammoniakdeposition fra udbringning være beskyttet af kravet om randzoner på 9 m.

Teknik & Miljø vurderer derfor, at Bilag IV-arterne og deres levesteder ikke trues af den forestående udvidelse på Vassegård.

11 Vurdering af ressourceforbrug og affaldshåndtering

Teknik & Miljø har på baggrund af oplysningerne om ressourceforbrug og affaldshåndtering vurderet, at der i forbindelse med driften på Vassegård er gjort tiltag, som vil sikre, at anvendelse af energi, vand og næringsstoffer minimeres mest muligt, således at tabene til omgivelserne bliver så minimale som mulige, samtidig med at produktionen kan foregå på et rentabelt niveau.

Med hensyn til affaldshåndtering vurderes det, at følges vilkårene 2.13.5 til 2.13.15 i den eksisterende miljøgodkendelse (se bilag 4), vil driften af Vassegård ikke medføre affaldsgener.

12 Vurdering af lugt-, støv-, støj-, flue-, transport- og lysgener

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldventilation. Der forelægger kun få systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og reguleres derfor ved hjælp af generelle regler, herunder husdyrgødningens bekendtgørelsens afstandskrav til placering af stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning.

Lugtgenerafstandene med udgangspunkt i den nuværende og kommende produktion på Vassegård er beregnet både i henhold til FMK-vejledningen og i henhold til den nye lugtvejledning.

Lugtgenerberegningerne viser, at lugtgenekriterierne ifølge Lov 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt både i forhold til boliger i byzone, boliger i samlet bebyggelse og for enkeltbeboelse i landzone.

Det er Teknik & Miljø's vurdering, at udvidelsen af dyreholdet på Vassegård ikke vil betyde større gener for naboer i området omkring Vassegård. Samlet set vurderes der ikke at være kumulative effekter i relation til lugtgener i området omkring Vassegård, idet der fra Vassegård er næsten 1 km til nærmeste naboejendom med et væsentligt husdyrhold. Derfor vurderer Teknik & Miljø, at de nærmeste naboer ikke vil blive udsat for lugtgener, som overstiger et acceptabelt niveau.

Det skal dog nævnes, at der kan forekomme kortvarige perioder med lugtgener i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning, men generne i forbindelse med dette vurderes ikke at blive øget væsentligt som følge af udvidelsen på Vassegård.

Med hensyn til støv- og støjgener er Teknik & Miljø's vurdering, at omboende ikke vil udsættes for væsentlige gener, idet støvgener i forbindelse med produktionen ofte kun vil forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støvudvikling kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling. Samlet vurderer Teknik & Miljø, at der ikke vil være væsentligt øgede støvgener som følge af udvidelsen.

Støj fra fodringsanlæg er begrænset, idet fodringsanlægget er placeret indendørs. Der vil kunne forekomme støj fra ekstern og intern transport. Trafikken til og fra Vassegård går ad egen privatvej. Transporten til og fra Vassegård vil øges i forbindelse med udvidelsen, men Teknik & Miljø vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke vil være uacceptable støjgener for omkringboende forbundet med udvidelsen.

Det er Teknik & Miljø's vurdering, at der på tilfredsstillende vis i den eksisterende miljøgodkendelse er redegjort for, hvorledes fluer og andre skadedyr bekæmpes, således at gener heraf undgås. Endvidere er

det Teknik & Miljø vurdering, at følges vilkårene 2.11.1 og 2.11.2 i den eksisterende miljøgodkendelse (se bilag 4), burde der ikke opstå fluegener og rotteproblemer.

Teknik & Miljø vurderer, at anvendelse af lys i staldene og uden for bygningerne på Vassegård ikke vil medføre lysgener for omboende naboer, idet staldlyset normalt kun vil være tændt i dagtimerne, og det udendørs lys kun er orienteringslys og ikke kraftigt arbejdslys, og idet det kun vil være tændt i forholdsvis korte perioder.

13 Vurdering af anvendelse af bedste tilgængelige teknik

Bedste Tilgængelige Teknik – BAT (Best Available Techniques) – er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse emission af ammoniak, lugt, drivhusgasser eller begrænse energiforbruget. Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. § 19 i husdyrgodkendelsesloven.

Miljøstyrelsen har fået udarbejdet beskrivelser af en række relevante teknikker og teknologier med en dokumenteret miljøeffekt inden for fodring, staldindretning, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning (Teknologiblade). Teknologiblade indeholder ligeledes tal for miljø- og driftsøkonomi. De teknikker og teknologier, som er beskrevet heri, har dannet grundlag for fastsættelsen af vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Anvendelse af teknikker, der er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiblade, sikrer, at der er foretaget en vurdering af teknikkenes virkninger på miljøet, og at teknikken kan anvendes på økonomisk mulige vilkår under danske produktionsforhold. I vurderingen er der samtidigt taget hensyn til eventuelle fordele og ulemper om lugt, arbejdsmiljø, dyrevelfærd m.v.

Teknik & Miljø har foretaget en vurdering af BAT anvendt inden for følgende kategorier på Vassegård: Energibesparende foranstaltninger, vandbesparende foranstaltninger, management, foderoplysninger, staldteknologi, gødningsopbevaringsanlæg og udbringningsteknik. I det efterfølgende gennemgås de enkelte punkter.

13.1 Energibesparende foranstaltninger

Ventilationsanlæggene rengøres i forbindelse med vask af stalde, hvilket er med til at sikre, at anlæggene kører optimalt uden unødigt energiforbrug.

Af den eksisterende miljøgodkendelse fremgår følgende:

For reduktion af energiforbruget er der valgt frekvensstyret undertryksventilation.

Investeringen i energibesparende tiltag som ventilation med frekvensstyrede udsugningsenheder resulterer i, at der opnås en besparelse i elforbruget på ca. 50% i forhold til traditionelle spændingsstyrede udsugninger.

El ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Teknik & Miljø vurderer på denne baggrund, at der anvendes BAT på Vassegård i relation til at sikre, at energiforbruget på ejendommen er så lavt som muligt.

13.2 Vandbesparende foranstaltninger

Der holdes øje med vandforbruget, og vandinstallationerne efterses jævnligt. Eventuel lækage udbedres straks.

Af den eksisterende miljøgodkendelse fremgår følgende:

På Vassegård opnås der vandbesparelse ved, at det er drikkekopper, som skal forsyne svinene med supplerende vand.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene dagen efter vaskes med højtryksrensere. Vandinstallationer efterses løbende og nødvendig vedligeholdelse for at sikre optimal drift af drikkevandssystemet udføres efter behov.

Teknik & Miljø vurderer på den baggrund, at der anvendes BAT på Vassegård i relation til at reducere vandforbruget.

13.3 Management og Godt Landmandskab

Af eksisterende miljøgodkendelse fremgår:

Overbrusning anvendes i staldene i henhold til anbefalingerne fra Dansk Svineproduktion for at sikre mindst muligt "svineri" i stierne, hvilket giver en god staldhygiejne, og dermed også en lavere ammoniakfordampning.

Driften planlægges, så der under normale omstændigheder aldrig er overbelægning i stierne. Der tages dog forbehold for eventuelle strejker på slagteriet eller lignende uforudsete omstændigheder.

For såvidt angår spildevand på Vassegård er der taget hånd om dette og det vurderes, at spildevandet håndteres fornuftigt og i henhold til gældende lovgivning på området.

Teknik & Miljø vurderer, at bedriften lever op til BAT-kravet inden for management.

13.4 Foderoplysninger

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. Der er stillet vilkår om foderoptimering, idet der er anvendt foderkorrektioner som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen (vilkår 3.4.1). Dette vilkår ændres ved ibrugtagning af denne miljøgodkendelse.

Niveauet for foderforbrug mv er sat til 2,80 FE_{sv} /kg tilvækst og 140,5 g råprotein/ FE_{sv} . Dette sikrer, at kravet til reduktion i ammoniakfordampningen kan overholdes. Der søges fleksibilitet i forhold til anden fordeling mellem forbrugt FE_{sv} /kg tilvækst og proteinindholdet pr FE_{sv} så længe N-udskillelsen holdes på tilsvarende lavt niveau som ved ovenstående kombination.

For at opfylde kravet til BAT har ansøger valgt at reducere indholdet af fosfor i slagtesvinefoderet fra normalt 4,80 g P pr. FE_{sv} til 4,45 g P pr. FE_{sv} og i smågrisefoderet er fosforindholdet reduceret fra normalt 5,2 g P pr FE_{sv} til 5,0 g P pr FE_{sv} i ansøgt drift.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor ved konventionel produktion af slagtesvin er et niveau på 20,5 kg P/DE ab lager opnåeligt ved anvendelse af BAT og ved smågrise er et niveau på 27,8 kg P/DE opnåeligt.

Emissionsgrænseværdien beregnes til: $(99,95 \text{ DE} \times 20,5 \text{ kg P/DE}) + (11,41 \text{ DE} \times 27,8 \text{ kg P/DE}) = 2366,17 \text{ kg P/DE ab lager}$ (norm 2013/2014).

Med den anvendte foderkorrektur beregnes kg P ab lager i ansøgt drift til 2351,44 kg.

Teknik og Miljø vurderer, at der anvendes BAT inden for foderteknologi til svin. Optimering af fosforudnyttelsen hos slagtesvinene vurderes at være en omkostningsneutral teknik.

Af den eksisterende miljøgodkendelse fremgår endvidere at:

Der er vådfoderingsanlæg. Der anvendes fytase i foderet, således at fosforindholdet i foderet kan nedsættes.

Der udfodres efter en fastlagt foderplan. Der føres effektivitetskontrol, hvor foderforbruget følges løbende.

Teknik & Miljø vurderer, at der anvendes BAT inden for foderteknologi til svin.

13.5 Staldteknologi

Af den eksisterende miljøgodkendelse fremgår at:

Gulvtype

Stierne er indrettede med delvis fast gulv med 1/3 fast gulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 gulv med spalter. Dette er mest hensigtsmæssigt ved vådfodring, idet større andel af fast gulv let vil give anledning til svineri på det faste leje.

Fravalg af gyllekøling og luftrensning

På Miljøstyrelsens liste over teknologier, som kan reducere ammoniakfordampningen fra staldanlæg med slagtesvin er gyllekøling, forsuring og luftrensning. Det var i forbindelse med renoveringen af kostalden til svinestald planlagt, at der skulle monteres gyllekølingsanlæg. Beregninger viste dog, at gyllekølingen ikke ville give tilstrækkelig med varme til at kunne forsyne det gamle stuehus på ejendommen. Gyllekøling er derfor fravalgt. For anden teknologi til reduktion af ammoniakfordampningen er det vurderet, at der ikke er økonomisk proportionalitet mellem den miljømæssige gevinst og omkostningerne til etablering af teknologien grundet den lille produktion i anlægget, og derved den mulige reduktion af kvælstof.

Konklusion vedr. staldteknologi

Teknik & Miljø vurderer samlet set, at ansøger anvender BAT inden for staldteknologi.

13.6 Opbevaring/behandling af gødning

Opbevaring

Af eksisterende miljøgodkendelse fremgår:

Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt, således at det hele tiden sikres, at beholdernes bund og vægge er tætte. Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør. Pumpen på den nyeste gylletank er eldrevet og sikret mod utilsigtet startning.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 7 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.

Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.

De lovpligtige regelmæssige eftersyn hvert 10. år bliver gennemført, således at det bliver kontrolleret, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Fast overdækning

Gyllebeholderne har flydelag men er ikke overdækket med fast overdækning.

Teltoverdækning af gyllebeholdere er på Miljøstyrelsens teknologiliste over teknologier, som kan reducere ammoniakfordampningen.

Konklusion vedr. opbevaring/behandling af gødning

Teknik & Miljø vurderer samlet set, at der anvendes BAT i forhold til opbevaring og behandling af husdyrgødning.

13.7 Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En stor del af de tiltag, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning

af husdyrgødning, er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes, samt via bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle)
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossent eller snedækket areal. Der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb og søer og op til 9 m, hvor der er randzoner.

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er BAT i relation til udbringning af husdyrgødning. Der er derfor ikke efter Miljøstyrelsens opfattelse grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

Teknik & Miljø vurderer på den baggrund, at ansøger anvender BAT for udbringningsteknik

13.8 Samlede ammoniakemission fra produktionen i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for slagtesvin og smågrise

Ud fra teknologibladene har Miljøstyrelsen vurderet, hvilken kombination af teknikker og teknologier der efter en nærmere række kriterier kan betegnes som værende BAT. Dette munder ud i, at der er fastsat vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

Beregningen af emissionsgrænseværdi for ammoniak fra stald og lager fra Vassegård er foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledning fra maj 2011, og der er ved vægtkorrekationer anvendt normtal for 2014/15.

Forudsætninger:

3.920 smågrise (15-30 kg)	=	11,41 DE
8.840 slagtesvin (30-107 kg)	=	99,95 DE
Total antal DE	=	111,36 DE

Beregning i forhold til godkendelse fra 2009

Der er ingen ændring i staldene.

Emissionsfaktor pr. produceret slagtesvin i eksisterende anlæg med under 210 DE er angivet til 0,29 Kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin.

Emissionsfaktor pr. produceret smågris i eksisterende anlæg med under 210 DE er angivet til 0,060 Kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin.

Vægtkorrektur for smågrise(15-30 kg) normtal 2014-2015:

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) (13,777 + 0,1731 (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))}{(30 - 15) (13,777 + 0,1731 (30 + 15)))} / 486 = 323,4975 / 486 = \underline{0,6656}$$

Vægtkorrektur slagtesvin: 30-107 kg (norm 2014-2015):

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) (13,777 + 0,1731 (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))}{((107 - 30) (13,777 + 0,1731 (107 + 30)))} / 2852 = 2.886,8609 / 2852 = \underline{1,0122}$$

Beregning af emissionsgrænseværdier:

Smågrise

$$3.920 \text{ smågrise} \times 0,06656 \text{ (korr.faktor)} \times 0,060 \text{ Kg NH}_3\text{-N pr. produceret slagtesvin} = \underline{156,56 \text{ kg N}}$$

Slagtesvin

$$3.840 \text{ slagtesvin} \times 1,0122 \text{ (korr. faktor)} \times 0,29 \text{ Kg NH}_3\text{-N pr. produceret smågris} = \underline{1.127,21 \text{ kg N}}$$

$$\text{Total BAT emissionskrav for ejendommen} = \underline{1.283,77 \text{ kg N}}$$

Beregning i forhold til oprindelig nudrift

Eksisterende stalde er ændret fra fulddrænet/fuldspalte til delvist spaltegulv (ifølge Natur- og Miljøklagenævnet er dette at sidestille med nye stalde).

Smågrise

$$3.920 \text{ smågrise} \times 0,6656(\text{korr. faktor}) \times 0,0366 \text{ Kg NH}_3\text{-N pr. produceret smågris} = \underline{95,50 \text{ kg N}}$$

Slagtesvin

$$3.840 \text{ slagtesvin} \times 1,0122(\text{korr. faktor}) \times 0,30 \text{ Kg NH}_3\text{-N pr. produceret smågris} = \underline{1.166,08 \text{ kg N}}$$

$$\text{Total BAT emissionskrav for ejendommen} = \underline{1.261,58 \text{ kg N}}$$

I henhold til Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er et emissionsniveau på 1.261,58 kg N pr år således opnåeligt ved anvendelse af BAT.

Ifølge beregning i husdyrgodkendelse.dk er den samlede ammoniakemission på produktionsniveau i ansøgt drift 1.258,73.kg NH₄-N pr. år. Ammoniakemissionen fra produktionen ligger derfor langt under den vejledende emissionsgrænseværdi.

Det generelle krav om, at ammoniakemissionen skal reduceres med 30 % i forhold til et fastlagt referencestaldsystem, er, som tidligere beskrevet, opfyldt med 10,27 kg N/år mere end nødvendigt.

På baggrund af ovenstående finder Teknik & Miljø, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen samt resurseforbruget fra anlæg og arealer ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik jf. husdyrgodkendelseslovens § 19. Endvidere vurderer Teknik & Miljø, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

14 Vurdering af hensynet til de landskabelige værdier

Vassegård er i henhold til Kommuneplan 2009 placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle bygninger er opført i tilknytning til den eksisterende gård og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed. Ejendommen ligger for enden af en cirka 900 m lang privat vej, som grænser op til Søndre Landevej, der er en offentlig vej. Hovedparten af ejendommen er synlig fra Søndre Landevej. Ejendommen er omgivet mod vest, nord og sydvest, mens den mod øst støder op til åbne marker. Området omkring Vassegaard er et landbrugslandskab, hvor kombinationen af åbne marker, med spredte skove og levende hegn giver et varieret landskabsbillede. Skovstrækning nord, vest og sydvest skjuler ejendommen, hvilket medvirker til, at ejendommene ikke bliver et dominerende element i landskabet.

Der sker ingen ændringer i bygningsmassen på Vassegård.

I forbindelse med besætningsudvidelsen opføres der ingen nye stalde, landskabsbillede omkring Vassegaard ændrer sig derfor ikke som følge af udvidelsen.

Teknik & Miljø vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt. Teknik & Miljø vurderer endvidere, at alle bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt.

15 Vurdering af tiltag ved ophør af husdyrbruget

Af eksisterende miljøgodkendelse fra 2009 fremgår det, at i forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil ejendommens bygninger blive rengjort og vedligeholdt, således at ejendommen ikke vil fremtræde misligholdt. Teknik & Miljø vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

16 Samlet konkluderende vurdering

Der er foretaget beregninger af ammoniakfordampningen og ammoniakdepositionen til omkringliggende naturarealer. Ammoniakdepositionen reduceres i forhold til den eksisterende nudrift, idet der anvendes foderkorrektioner på slagtesvinene. Hermed vurderes udvidelsen, hvad ammoniakpåvirkningen angår, at påvirke naturtilstanden i positiv retning. Desuden vurderes vandmiljøet ikke at blive påvirket væsentligt af næringsbelastning fra overfladisk afstrømning.

Kravet til 30 % reduktion af ammoniakfordampningen på udvidelsen i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006 er opfyldt, idet der er opnået reduktion i ammoniakfordampningen ved anvendelse af foderkorrektioner på slagtesvinene. Desuden er kravet om BAT-teknologi opfyldt inden for alle dele af produktionen.

Landskabeligt vurderes bygningerne at blive passet ind i området på bedst mulig måde, således at de ikke vil blive dominerende i landskabet, og så de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

Med hensyn til nabogener er det Teknik & Miljø's vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentligt større gener for naboerne omkring Vassegård end ved den nuværende produktion. Der er foretaget en lugtberegning, som viser, at lugtgenekriterierne overholdes. Endvidere er der beskrevet og stillet vilkår,

som sikrer, at de nødvendige foranstaltninger træffes ved ophør af driften på ejendommen, således at forureningsfare undgås.

Ses der på projektets kortsigtede såvel som langsigtede virkninger på miljøet vurderes disse ikke at være af væsentlig betydning. Teknik & Miljø har vurderet, at idet ammoniakemissionen fra Vassegård falder, vil udvidelsen ikke have en væsentlig indvirkning på naturområderne, hverken på kort eller lang sigt.

Med hensyn til udspretningsarealernes placering ligger ingen arealer nitratfølsomme områder i forhold til overfladevand men ingen i nitratfølsomme grundvandsområder eller i fosforbelastede områder.

Samlet set vurderer Teknik & Miljø, at når miljøgodkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Teknik & Miljø vurderer, at indretning og drift af husdyrbrugt, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Bilag 1: Anlægstegning

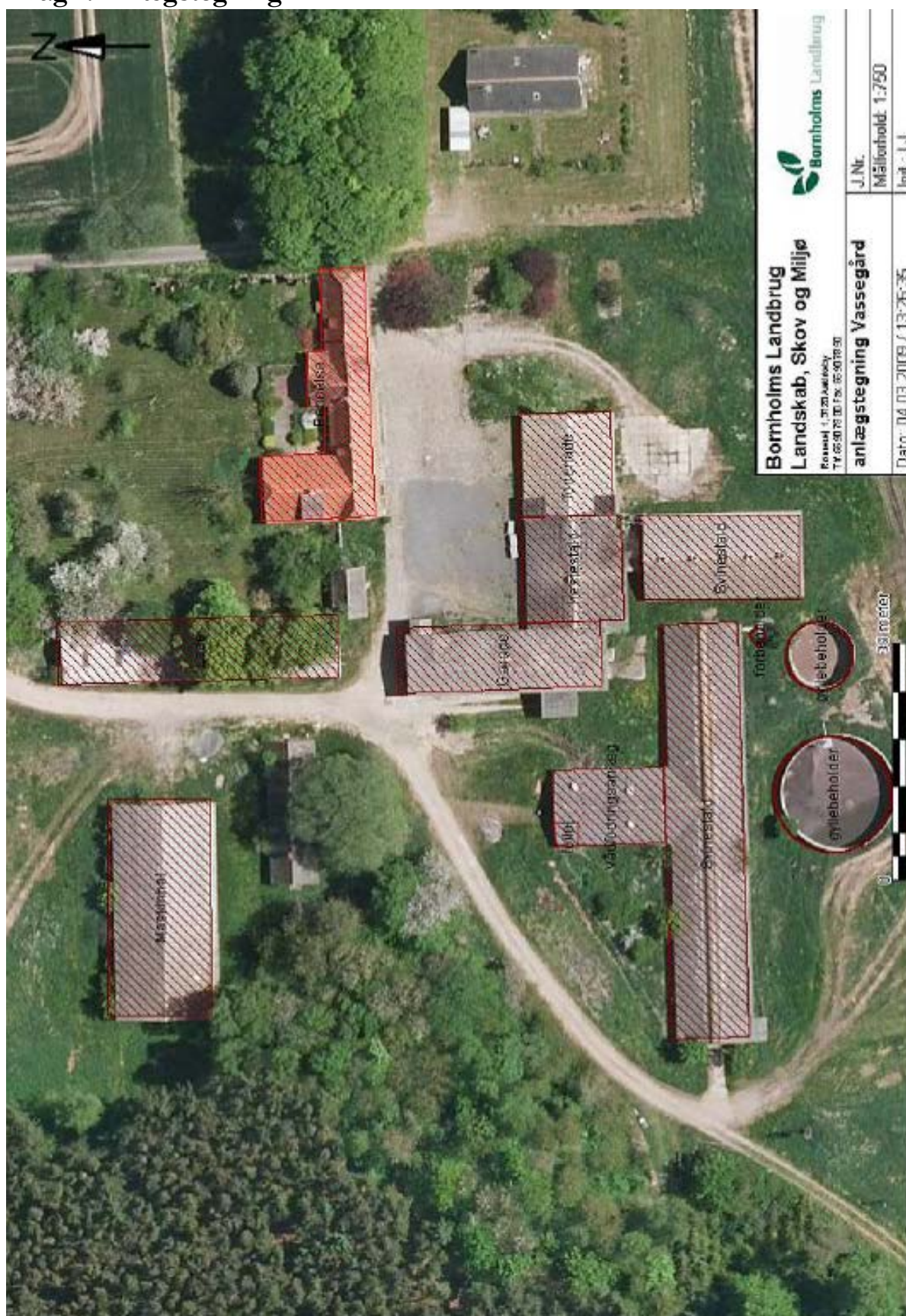
Bilag 2: Udbringningsarealer.

Med rød er markeret ejede og forpagtede arealer, med blå aftalearealer. Den blå streg markerer områder med nitratklasser 1 (arealer afvander til sårbart Natura 2000-område).

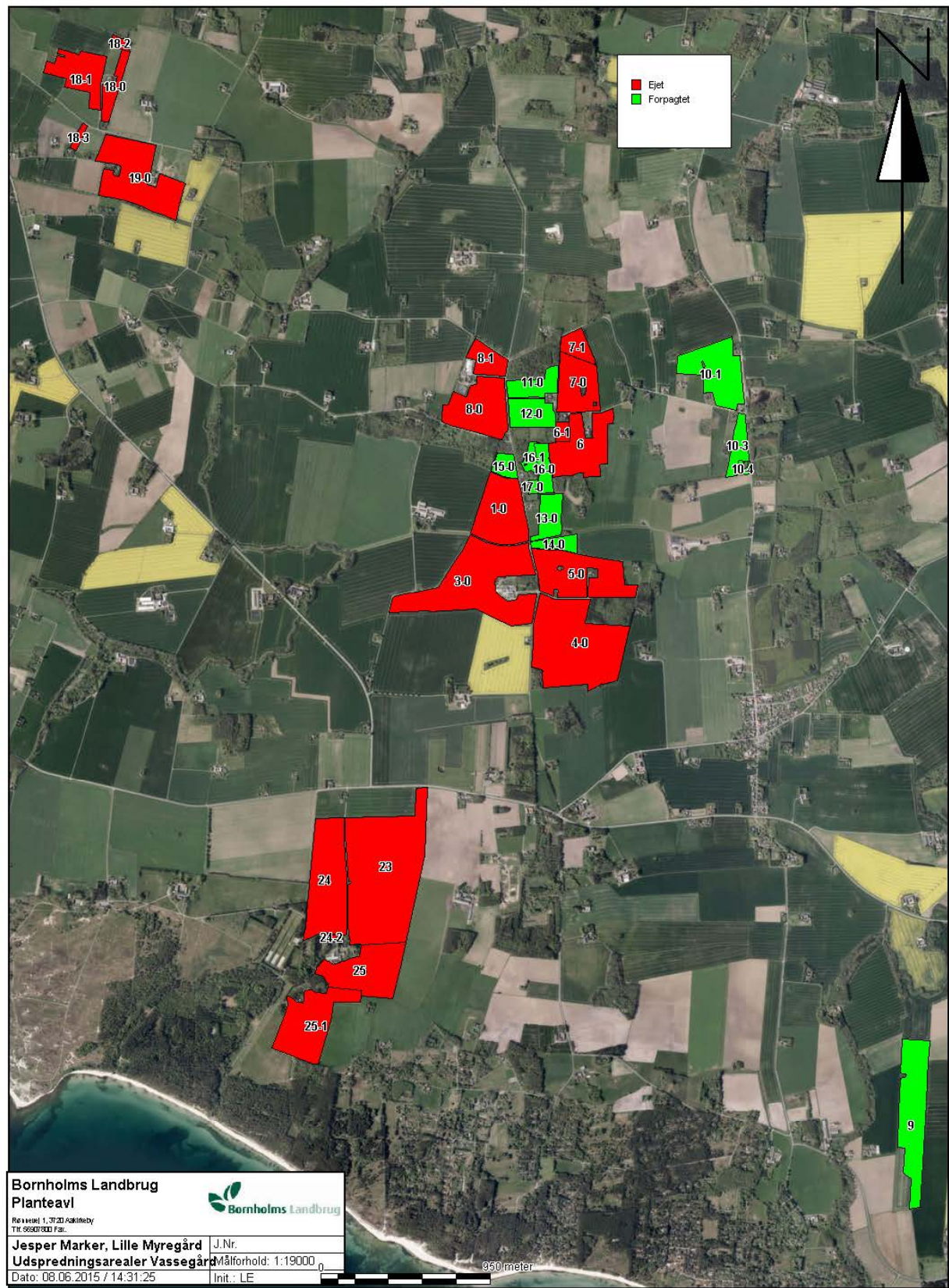
Bilag 3: Kortbilag med natur

Bilag 4: Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse

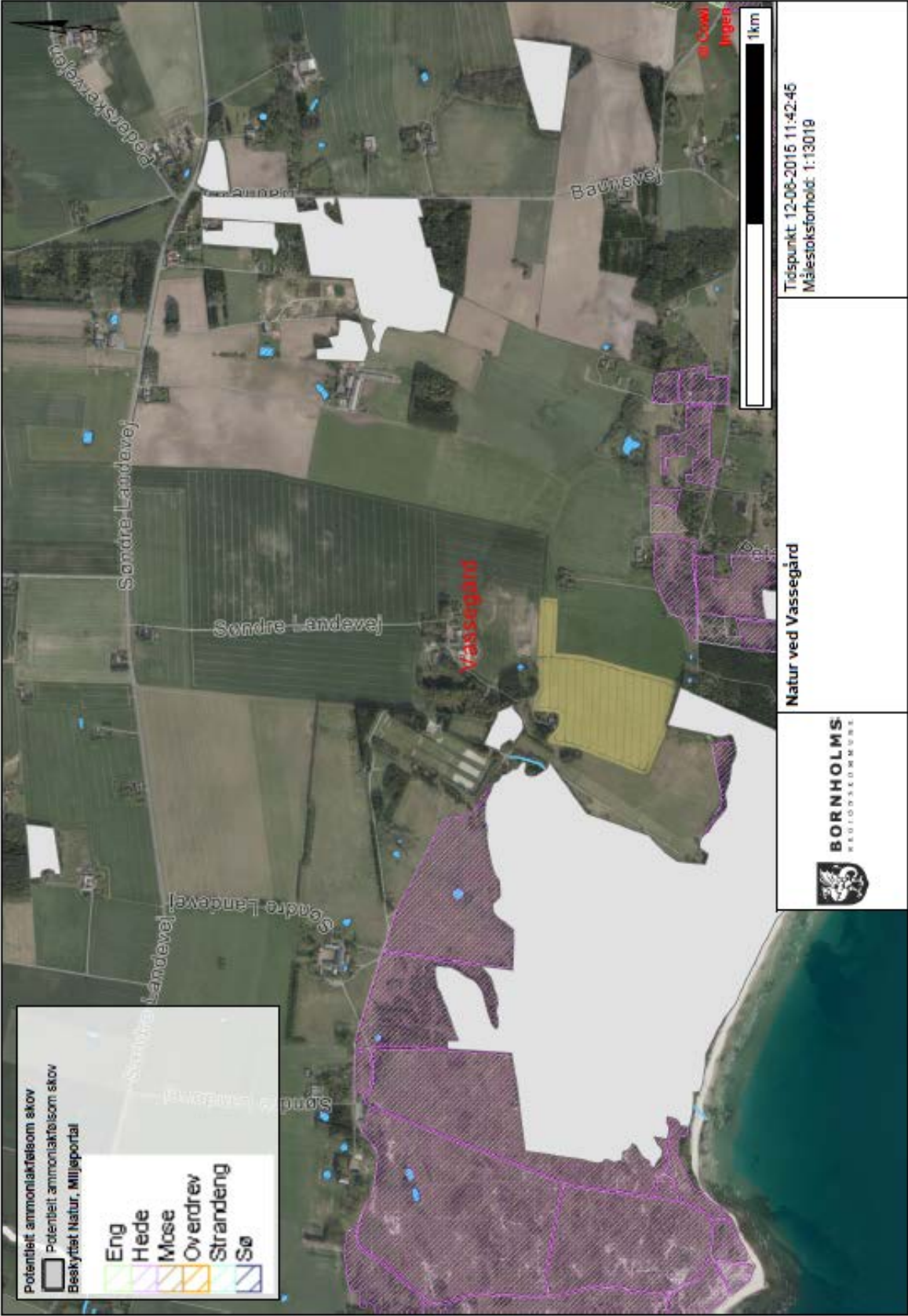
Bilag 1: Anlægstegning

Bilag 2: Udspretningsarealer

Bilag 3: Natur omkring Vassegård

Bilag 4: Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse af 10. juni 2009

Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse fra 10. juni 2009 er i udgangspunktet stadig gyldige, idet nærværende miljøgodkendelse gives som et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Der er dog enkelte vilkår, som ikke længere er relevante ved udnyttelse af nærværende tillæg til miljøgodkendelsen. Disse er i nedenstående markeret med rødt og der henvises til relevante vilkår i nærværende miljøgodkendelse.

1.1 Vilkår vedrørende drift og indretning

- 1.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 1.1.2 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre at stier holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene. Klimatiske forhold fx meget høje temperaturer kan medføre at grise gøder i et større areal af stien.
- 1.1.3 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
- 1.1.4 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

1.2 Vilkår vedrørende årsproduktion

- 1.2.1 Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 119,02 DE, der fordeler sig med 6300 polte (30 -80 kg) og 9 heste i vægtklassen 500-700 kg.

Dette vilkår udgår og erstattes af vilkår 3.1.1 i dette tillæg.

1.3 Vilkår vedrørende information og ændringer på ejendommen

- 1.3.1 Ændring i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommune inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.
- 1.3.2 De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Godkendelsens forudsætninger (miljøteknisk beskrivelse) og miljøvurderingen tager udgangspunkt i de udbringningsarealer, der fremgår af kortbilag 1. Det samlede udspretningsareal udgør 239,82 ha, se tabel 1 nedenfor. Der må udbringes husdyrgødning på de arealer på den pågældende bedrift som fremgår af bilag 1.

Tabel 1: Udspretningsarealer til produktionen på Vassegaard

Ejerforhold	Adresse	Matrikel & Matrikulært areal (ha)	Udspretningsareal (ha)
Ejet	Lille Myregård Hegnedevejen 22 3720 Aakirkeby	28a Pedersker 71,4742 ha	61,83
Ejet	Hegnsgård Hegnedevejen 18 3720 Aakirkeby	166 mfl. Aaker 34,1002 ha	32,33
Ejet	Vassegaard Søndre Landevej 18 3720 Aakirkeby	42a Pedersker 68,8423 ha	64,0
Ejet	Bukkevejen 2 3720 Aakirkeby	152 mfl. Aaker 18,8315 ha	15,0
Forpagtet	Ølenevejen 60 3720 Aakirkeby	79 mfl. Pedersker 12,7482 ha	12,2
Forpagtet	Hegnedevejen 25 3720 Aakirkeby	24f mfl. Pedersker 2,0779 ha	1,9
Forpagtet	Bukkevejen 1A 3720 Aakirkeby	201 mfl. Aakirkeby Markjorde 8,6360 ha	8,6
Forpagtet	Standvejen 10 3720 Aakirkeby	19a mfl. Pedersker 42,8980 ha	26,78
Forpagtet	Nyvang Hegnedevejen 21u 3720 Aakirkeby	28g mfl. Pedersker 26,6484 ha	17,18
I alt			239,82

Ovenstående tekst og tabel udgår og erstattes af vilkår 3.1.9 og 3.1.10 samt tabel 4

- 1.3.3 Ændringer af udspretningsarealet, skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare end de nuværende. Fristen for anmeldelse af nye arealer er 1. august forud for det planår, hvor arealerne ønskes anvendt.

2 Vilkår vedrørende produktionsanlægget

2.1 Staldinventar- og drift

- 2.1.1 Der skal etableres overbrusningsanlæg ELLER højtryksanlæg, hvor staldluften tilføres forstøvet vand i samtlige stalde.

I stalde til smågrise, avls- og slagtesvin taget i brug efter 1. juli 2000 er det et lovkrav, at der til grise over 20 kg opsættes overbrusning eller andre foranstaltninger, der giver grisene mulighed for køling. (§ 4 i lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin).

2.2 Ventilation

- 2.2.1 Ventilatorer skal renholdes og rengøres inden hver indsætning af nyt hold dyr. Nævnte skal fremgå af egenkontrol journal.

2.3. Rengøring af staldanlæg

- 2.3.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.

2.4 Lugt

- 2.4.1 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.5 Vilkår vedrørende gyllebeholdere

- 2.5.1 I forbindelse med tømning af beholderen kan det være vanskeligt at etablere et nyt flydelag, og der accepteres en periode på 2 uger uden tæt overdækning. Efter omrøring og udbringning i øvrigt accepteres en periode på 7 dage efter seneste omrøring eller konstateret manglende overdækning.

2.6 Gødningsopbevaring

- 2.6.1 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget

2.7 Gyllehåndtering

- 2.7.1 Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrhold og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages og pumpningen i så fald afbrydes.
- 2.7.2 Såfremt der ved en eller flere af gyllebeholderne er etableret fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så at pumpen ikke kan startes utilsigtet.
- 2.7.3 Hvis der er monteret fjernbetjent pumpeudstyr på en eller flere af gyllebeholderne, skal der være monteret en anordning, der sikrer at pumpen slår fra automatisk, når der er pumpet, hvad der svarer til indholdet af en gyllevogn. Der kan alternativt etableres en anordning, som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet – og at der kun kan pumpes en mængde svarende til en gyllevognfuld.

2.8 Spildevand og overfladevand

- 2.8.1 Tagvand kan ledes direkte til vandløb eller sø. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer skal passere et veldimensioneret sandfang inden udledning til dræn, vandløb eller sø (kræver særskilt tilladelse).
- 2.8.2 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning i bekendtgørelse for husdyrhold og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. nr. 1695 af 19. december 2006).
- 2.8.3 Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn, dog skal vandet forinden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olieudskiller.
- 2.8.4 Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjterester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal

ske jf. bekendtgørelse for husdyrhold og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. nr. 1695 af 19. december 2006).

2.9 Uheld og risici

- 2.9.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448
- 2.9.2 Der er udarbejdet en beredskabsplan for Vassegaard som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes så oplysningerne i den altid er opdateret.
- 2.9.3 Såfremt planen ikke foreligger på tidspunktet, hvor godkendelsen meddeles, skal den indsendes til tilsynsmyndigheden senest én måned efter meddelelse af godkendelsen.

2.10 Støjklider

- 2.10.1 Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag Kl. 7-18 (8 timer) Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage Kl. 18-22 (1 timer) Lørdag Kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag Kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage Kl. 22-7 (½ timer)	Alle dage Kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 2.10.2 Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
- 2.10.3 Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklider kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 2.12.1 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

I våde høst år kan behovet for tørring af korn og andre afgrøder være så stort, at det er nødvendigt at lade blæserne køre i døgndrift. Særligt ved køling af korn kan det være nødvendigt at gøre det om natten, da temperaturen om dagen er for høj til, at der kan køles.

2.11 Skadedyr

- 2.11.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 2.11.2 Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

2.12 Støv

- 2.12.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

2.13 Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier

Olie

- 2.13.1 Olietanke skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og som minimum være overdækket med et halvtæg.
- 2.13.2 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.13.3 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.13.4 Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Affald

- 2.13.5 Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
- 2.13.6 Affald skal opbevares og bortskaffes efter BOFA I/S's regulativer.
- 2.13.7 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af BOFA I/S's affaldsregulativ (haveaffald)
- 2.13.8 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter BOFA I/S's regulativer.
- 2.13.9 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe og løftet over jorden, således at der er luftcirkulation under dyrene) eller lignende og placeres på afhentningsplads (som etableres minimum 100 m oppe af vejen ned til ejendommen), således at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

2.13.10 Affald bør sorteres i containere opstillet på ejendommen.

2.13.11 Olie- og kemikalieaffald skal opbevares i egnet emballage og skal stå på støbt areal. Oplagspladsen skal være under tag.

Sprøjtemidler og medicin

2.13.12 Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

2.13.13 Lægemiddelrester og brugte kanyler skal bortskaffes via autoriserede kanaler som fx kommunale modtageordninger. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.

2.13.14 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

2.13.15 Medicinrester og rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om olie- og kemikalieaffald.

3 Vilkår om udspretningsarealer

3.1.1 På bedriftens arealer (se bilag 1 og 2) må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 328,71 DE pr. planår (1/8 til 31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,3678 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år fx i form af de indsendte gødningsregnskaber. (Dette vilkår træder dog først i kraft fra godkendelsesdatoen og således skal der ikke de første år kunne fremvises gødningsregnskaber, som dokumentere dette 5 år tilbage i tiden).
Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som fx affald.

4 Vilkår vedrørende bedst tilgængelige teknologi/Renere teknologi

4.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaring.

4.2 Ved erstatning af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at erstatningen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

4.3 Anlæg der er særligt energiforbrugende, fx ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

5 Vilkår vedrørende tilsyn, kontrol og egenkontrol

5.1 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

5.2 Der skal føres journal over dato og aktivitet vedr. udspredning af gylle og sprøjtning i marken. Journalen skal kunne forevises på forlangende af tilsynsmyndigheden.

- 5.3 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- 5.4 Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.
- 5.5 Dokumentation i form af forpagtnings- og overførelsesaftaler om husdyrgødning (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Bilag 5: Bemærkninger modtaget til forslag om tillæg til §11-miljøgodkendelse til Vassegård

Teknik & Miljø har modtaget følgende bemærkning i forbindelse med høringen, som blev foretaget fra den 19. juni til 13. juli 2015.

Henvendelsen har været forelagt ejeren af Vassegård, og der har været afholdt et møde om henvendelsen den 31/7-2015.

Henvendelse fra: Jørn Petersen, Limensgaden 15, 3720 Aakirkeby

Bornholms Regionskommune

Teknik og Miljø

Skovløkken 4, Tejn

3770 Allinge

Att.: teknikogmiljoe@brk.dk

Agronom Helle Thers, (tlf. 56922074, email: Helle.Thers@brk.dk)

Aakirkeby, den 12. juli 2015

Nabohøring: Påklage af Regionskommunens godkendelse af ændring af produktion på Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby (Deres J. nr. 09.17.17P19-0009)

Undertegnede gør hermed, i min kapacitet af ejer af den enkeltliggende landejendom Søndre Landevej 188, 3720 Aakirkeby, påklage Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø, udarbejdede forslag til tillæg nr. 1 til §11 - miljøgodkendelsen til Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby, der er fremlagt til nabohøring i perioden 19. juni til 13. juli 2015.

Som det fremgår af forslaget, så havde Vassegård (v/Jesper Marker) før 2009 godkendelse til 68,77 DE. Med den ændrede Miljøgodkendelse af 9. juni 2009 steg dette tal til 97,71 DE. Undertegnede fremsatte dengang ikke indsigelse mod ændringen, da forslaget – som det nuværende – gav indtryk af, af nabogeneme var minimale/acceptable.

Imidlertid har Miljøgodkendelsen af 9. juni 2009, hvor dyreproduktionen blev godkendt til 97,71 DE i markant grad forringet livskvaliteten ved at bo på ejendommen Søndre Landevej 188, 3720 Aakirkeby – der er tilkommet store støj- og støvgener. Udover at være til daglig gene, så medvirker udvidelsen fra 2009 en økonomisk forringelse af min ejendom, idet det ikke er attraktivt at bo for den anden ende af en privatvej, hvor der i stort omfang køres med store, tunge lastbiler, landbrugsmaskiner og gyllespredere. Før 2009 var niveauet acceptabelt, men det er det ikke længere..

Forslaget om pr. 1. august 2015 at øge godkendelsen fra 97,71 DE til 111,36 DE vil yderligere øge ovennævnte gener. Ikke blot er der tale om en godkendelse på ekstra 13,65 DE – der er tale om øget kørsel og dermed støj og støv.

Med reference til de i forslaget angivne paragraffer, har jeg flg. indsigelser:

Støjklilder

.

6.1.6 Periodiske støjklilder

Desuden vil transport til og fra ejendommen kunne give anledning til kortvarige støjgener. Støj fra transport sker kun få gange dagligt og i korte perioder.

Undertegnede konstaterer, at dette hverken er korrekt eller acceptabelt - allerede efter udvidelsen i 2009 har problemet været markant og har negativt påvirket dagligdagen på Søndre Landevej 188. At indtage et måltid i sin have, mens fx en lastbil med levende dyr eller en gyllespreder kører forbi er ikke attraktivt – det var acceptabelt i det omfang, det fandt sted før 2009, men med øgningen til de 97,71 DE blev det for meget og med 111,36 DE er det helt uacceptabelt.

Med den ansøgte nye udvidelse vil problemet forværres, med øget kørsel (netto bare med grise 22 kørsler p.a.) og deraf følgende øgede støjgener. Det angives, at der udover

spredning af gylle på udbringningsarealerne også vil ske levering af en del af den megen gylle til Biokraft, hvilket også vil medføre øgede støjgener.

12 Vurdering af lugt-, støv-, støj-, flue-, transport- og lysgener

Med hensyn til støv- og støjgener er Teknik & Miljø vurdering, at omboende ikke vil udsættes for væsentlige gener, idet støvgener i forbindelse med produktionen ofte kun vil forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støvudvikling kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling. Samlet vurderer Teknik & Miljø, at der ikke vil være væsentligt øgede støvgener som følge af udvidelsen.

Kørslen ad privatvejen og dermed forbi min ejendom Søndre landevej 188, medfører store støvgener, noget der startede med udvidelse i 2009. Vasketøj må vaskes om, vinduer må pudses mindst en gang hver 14. dag, hvis de skal holdes rene; der lægger sig løbende et lag af støv over ejendommen, have, parkerede biler m.v. Derudover er det sundhedsskadeligt at indånde støvet. Yderligere påvirker støvlaget solvarmeanlægget på Søndre Landevej 188, der meget ofte skal rengøres, da støvlaget ellers nedsætter virkningen af anlægget. Med yderligere kørsel vil problemet yderligere forværres.

Det skal dog nævnes, at der kan forekomme kortvarige perioder med lugtgener i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning, men generne i forbindelse med dette vurderes ikke at blive øget væsentligt som følge af udvidelsen på Vassegård.

Som nabo er lugtgenerne allerede rigeligt store, udvidelsen vil forværre problemet.

Med hensyn til støv- og støjgener er Teknik & Miljø vurdering, at omboende ikke vil udsættes for væsentlige gener, idet støvgener i forbindelse med produktionen ofte kun vil forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støvudvikling kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling. Samlet vurderer Teknik & Miljø, at der ikke vil være væsentligt øgede støvgener som følge af udvidelsen.

Som "omboende" er jeg uenig i denne vurdering. Støvgenerne er blevet væsentligt øgede fra 2009 og en udvidelse vil forværre situationen yderligere.

Konklusion

Udover, at jeg gør indsigelse mod det foreliggende forslag til tillæg nr. 1 til §11 - miljøgodkendelsen til Vassegård, Søndre Landevej 190, 3720 Aakirkeby, henstiller jeg til at Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø, i forbindelse med revurdering af Miljøgodkendelsen af 9. juni 2009, der antages at skulle finde sted i 2017, medtager de af undertegnede fremførte KONSTATEREDE, FAKTISKE (ikke vurderede) gener i revurderingen.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Jørn Petersen

Teknik & Miljø bemærkninger til henvendelsen fra Limensgaden 15, 3720 Aakirkeby

Som følge af henvendelsen fra Limensgaden 15 indkaldte Teknik & Miljø til et møde den 31/7-2015 med deltagelse af hustruen til Jørn Petersen, Jesper Marker ejer af Vassegård, Kirsten Kyndesen konsulent fra Bornholm Landbrug samt Helle Thers fra Teknik & Miljø.

På mødet blev henvendelsen fra Limensgade 15 drøftet, og konklusionen blev, at det centrale problem er støj fra transporten til og fra Vassegård via den fællesprivatvej forbi Søndre Landevej 188, 3720 Aakirkeby.

Ved mødet blev det drøftet, hvad der kan gøres for, at støvgenerne ved forbi kørsel af Søndre Landvej 188, 3720 Aakirkeby kan mindskes, og følgende tiltag bliver foretaget:

- Ejer af Vassegård, Jesper Marker, tager kontakt til de vognmænd forstår kørsel til og fra Vassegård, og anmoder dem om at nedsætte hastigheden i forbindelse med færdsel på privatvejen til og fra Vassegård.
- Teknik & Miljø har den 29/7-2015 fremsendt en henstilling til alle chauffører hos Biokraft A/S, hvori Teknik & Miljø henstiller til chauffører af lastbiler, som transportere gylle mellem Biokraft A/S og de enkelte landbrugsejendomme på Bornholm, sænker hastigheden på de private grusveje, således at støvgener i forbindelse med kørslen mindskes.

Der er stillet vilkår i nærværende miljøgodkendelse [vilkår 3.6.1] om, at der skal udlægges det støvbindende middel Klorkalcium på privatvejen. Kortet herunder viser privatvejen øst for Søndre Landevej 188 og mod Vassegård. Der skal fra indkørslen ved landvejen og 400 meter syd på udlægges klorkalcium minimum to gange årligt, og såfremt der er tale om et meget tørt efterår skal der udlægges klorkalcium en 3. gang.

Yderligere detaljer om tidspunkt for udlægning af klorkalcium fremgår af vilkår 3.6.1.

Det er Teknik & Miljø har ikke yderligere bemærkninger til henvendelsens øvrige punkter, idet disse blev talt igennem på mødet den 31/7-2015.

